

Határozatok Tára

PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2017. december 20.¹

C-647/16. sz. ügy

**Adil Hassan
kontra
Préfet du Pas-de-Calais**

(a tribunal administratif de Lille [lille-i közigazgatási bíróság, Franciaország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Határok, menekültügy, bevándorlás – Nemzetközi védelem iránti kérelem – A 604/2013/EU rendelet 26. cikkének értelmezése – Az átvétel iránti megkeresést megfogalmazó nemzeti hatóságok számára annak tilalma, hogy átadásra vonatkozó határozatot fogadjanak el a megkeresett tagállamnak az átvételbe történő beleegyezésére várva”

1. Valamely tagállam hatóságai elfogadhatnak-e egy nemzetközi védelmet kérelmezővel szemben „átadásra vonatkozó előzetes határozatot”, vagyis olyan határozatot, amely az átadásáról rendelkezik azon tagállam részére, amelyet a 604/2013/EU rendelet (a továbbiakban: „Dublin III” rendelet)² alapján e hatóságok a kérelme megvizsgálásáért felelősnek tekintenek, és arról értesíthetik-e az érintett személyt azt megelőzően, hogy az említett hatóságok által szabályszerűen megkeresett ezen tagállam beleegyezett volna az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe?

2. A tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság, Franciaország) ilyen tartalmú előzetes döntéshozatali kérdést terjesztett a Bíróság elé a jelen ügy tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelmében. E kérelem az iraki állampolgárságú Adil Hassan és a préfet du Pas-de-Calais (pas-de-calais-i prefektus, Franciaország) közötti jogvita keretében merült fel ez utóbbi azon határozatának érvényessége tárgyában, amelyben elrendelte A. Hassan Németország részére történő átadását.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.). E rendelet az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 50., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.; a továbbiakban: „Dublin II” rendelet) átdolgozása, amely felváltotta az 1990. június 15-i Dublini Egyezményt (HL 1997. C 254., 1. o.). Az Európai Bizottság 2016. május 4-én terjesztette elő a „Dublin III” rendelet módosítására irányuló, az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatát (a továbbiakban: a „Dublin III” rendeletet módosító rendeletre irányuló javaslat) (COM(2016) 270 final).

Jogi háttér

Az uniós jog

3. Az 1. cikke értelmében a „Dublin III” rendelet „megállapítja egy harmadik országbeli állampolgár, vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam (a továbbiakban: felelős tagállam) meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat”. E feltételek a fenti rendelet III. fejezetében, a 8–15. cikkben kerültek rögzítésre, és ugyanezen rendelet 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően a meghatározásuk szerinti sorrendben kell alkalmazni őket. Az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdésének megfelelően, amennyiben az e rendeletben felsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem jelölhető ki felelősként, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, amelynél először nyújtották be azt.

4. A „Dublin III” rendelet V. fejezete rögzíti a felelős tagállam kötelezettségeit. E fejezeten belül a 18. cikk (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy e tagállam „a[z említett rendelet] 23., 24., 25. és 29. cikkében megállapított feltételek mellett köteles visszavenni azt a kérelmezőt,³ aki egy másik tagállamban nyújtotta be kérelmét, és akinek a kérelme még elbírálás alatt áll helyesen: akinek a kérelme vizsgálat alatt áll, és egy másik tagállamban kérelmet nyújtott be] vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén”. Ugyanezen rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján továbbá a felelős tagállam megvizsgálja a kérelmező által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet vagy befejezi annak vizsgálatát.

5. A „Dublin III” rendelet 20. cikke (5) bekezdésének első albekezdése szerint „[a]zt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik vagy aki ott nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet azt követően, hogy egy másik tagállamban benyújtott első kérelmét a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során visszavonta, a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek szerint visszafogadja az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet először benyújtotta, azzal a céllal, hogy a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást lefolytassa”.

6. Ugyanezen rendelet 24. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy amennyiben egy tagállam, amelynek a területén az említett rendelet 18. cikke (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett személy tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik, és amelyben nem nyújtottak be új nemzetközi védelemre irányuló kérelmet (a továbbiakban: megkereső tagállam), úgy véli, hogy ugyanezen rendelet 20. cikkének (5) bekezdése és 18. cikke (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontja értelmében egy másik tagállam a felelős, megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye vissza az érintett személyt.

7. A „Dublin III” rendelet 25. cikkének (1) bekezdésével összhangban a megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és haladéktalanul, de minden esetben a megkeresés beérkezésének időpontjától számított egy hónapon belül határozatot hoz a megkeresésről. Amennyiben a megkeresés a 603/2013/EU rendeletben⁴ említett Eurodac-rendszerből származó adatokon alapul, ez a határidő két hétre csökken. A „Dublin III” rendelet 25. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy az egy hónapos határidő vagy a fenti rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében említett kéthetes határidő be nem tartása a kérelem elfogadását jelenti, és az érintett személy visszavételének kötelezettségét vonja maga után, ideértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is.

3 A kérelmező fogalmát a „Dublin III” rendelet 2. cikkének c) pontja úgy határozza meg, mint az a harmadik országbeli állampolgár vagy az a hontalan személy, aki nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be, amelynek tárgyában még nem hoztak jogerős határozatot.

4 A 604/2013 rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 1. o.).

8. A „Dublin III” rendelet 26. cikke a rendelet VI. fejezetének az „Eljárásjogi biztosítékok” címet viselő IV. szakaszában szerepel. Az „Értesítés az átadásra vonatkozó határozatról” cím alatt e cikk (1) bekezdése és (2) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. Amennyiben a megkeresett tagállam beleegyezik a kérelmező vagy a 18. cikk (1) bekezdésének c) vagy d) pontjában említett más személy átvételébe vagy visszavételébe, a megkereső tagállam értesíti az érintett személyt arról a határozatról, hogy átadja a felelős tagállamnak és – adott esetben – nem vizsgálja meg a nemzetközi védelem iránti kérelmét [...].

2. Az (1) bekezdésben említett határozatnak tartalmaznia kell a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó információkat – ideértve adott esetben a halasztó hatály kérelmezésének jogát – és az e jogorvoslatok igénybevételére alkalmazandó határidőket, az átadás lebonyolításának határidejét, emellett szükség esetén információt kell nyújtania arról a helyről és arról az időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik.”

9. A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban az átadásra vonatkozó határozat címzettjének joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslatához, amelyet bírósághoz vagy törvényszékhez tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat észszerű határidőn belül.

10. A „Dublin III” rendelet VI. fejezetének „Átadási célú őrizet” címet viselő V. szakaszában szereplő 28. cikkének (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„Ha komoly veszély áll fenn a szökésre, a tagállamok e rendelettel összhangban egyedi elbírálás alapján őrizetben tarthatják az érintett személyt az átadási eljárások biztosítása érdekében és kizárólag akkor, ha az őrizet arányos, továbbá ha kevésbé kényszerítő jellegű alternatív intézkedések alkalmazása nem lenne hatékony.”

A francia jog

11. A code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (a külföldiek beutazásáról, tartózkodásáról és a menedékjogról szóló törvénykönyv, a továbbiakban: Ceseda) az alapeljárás idején hatályos L. 742-1. cikke szerint:

„Ha a közigazgatási hatóság úgy véli, hogy a menedéjg iránti kérelem megvizsgálása egy általa megkeresni kívánt másik állam hatáskörébe tartozik, a külföldinek joga van ahhoz, hogy a francia területen maradjon a kérelmének megvizsgálásáért felelős állam meghatározására irányuló eljárás végéig, és adott esetben az ezen állam részére történő tényleges átadásáig. [...]”

12. A Ceseda L. 742-3. cikke szerint:

„Az L. 742-1. cikk második bekezdésének sérelme nélkül az a külföldi, aki esetében a menedéjg iránti kérelem megvizsgálásáért egy másik állam felelős, átadható az e vizsgálatért felelős állam részére.

Az átadásra vonatkozó valamennyi határozatot a közigazgatási hatóság által írásban hozott, indokolással ellátott határozatba kell foglalni.

Erről a határozatról az érintett személyt értesíteni kell. A határozatnak ki kell térnie a jogorvoslati lehetőségekre és határidőkre, valamint arra, hogy az érintett személy jogosult a konzulátusát, egy választása szerinti jogi képviselőt vagy bármely személyt értesíteni vagy annak értesítését kérni. Ha az érintett személyt nem segíti jogi képviselő, a határozat főbb tartalmi elemeit olyan nyelven kell közölni vele, amelyet ért vagy amelyről észszerűen feltételezhető, hogy azt érti.”

13. A Ceseda L. 742-4. cikkének I. pontja alapján a közigazgatási bíróság elnöke által kijelölt bíró számára a „Dublin III” rendelet alapján felelős tagállamnak való átadásra vonatkozó határozat jogszerűségének megállapítására nyitva álló határidő 15 nap, e határidőhöz azonban nem kapcsolódik a semmisség jogkövetkezménye. Az e határozat elleni jogorvoslat felfüggesztő hatályú.

14. Az idegenrendészeti őrizetbe vételre vonatkozó L. 551-1. cikk az első bekezdésében kimondja, hogy a Ceseda L. 561-2. cikke (I) bekezdésének 1–7. pontjában foglalt esetekben a külföldit a közigazgatási hatóság – bizonyos feltételek teljesülése esetén – negyvennyolc órára idegenrendészeti őrizetbe veheti azokon a helyeken, amelyek nem tartoznak a büntetés-végrehajtási igazgatáshoz. A Ceseda L. 561-2. cikke (I) bekezdése 1. pontjának megfelelően a közigazgatási hatóság határozatot hozhat a külföldi házi őrizetbe vételéről, aki nem hagyhatja el azonnal a francia területet, de akinek a kitoloncolása észszerű, ha e „külföldivel szemben átadásra vonatkozó határozatot hoztak [a Ceseda] L. 742-3. cikke alapján”. A Ceseda L. 742-5. cikke kimondja, hogy az L. 551-1. cikket alkalmazni kell arra a külföldre, akivel szemben átadásra vonatkozó határozatot hoztak, „e határozatról történő értesítéstől kezdve”.

Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés és a Bíróság előtti eljárás

15. A. Hassan iraki állampolgárt, aki 1991. január 5-én Shingalban (Irak) született, a police de l'air et des frontières du Pas-de-Calais (pas de-calais-i légi rendészet és határőrség, Franciaország) 2016. november 26-án feltartóztatta, miközben a calais-i kikötő (Franciaország) korlátozott belépési területén tartózkodott. Az Eurodac adatbázisból kiderült, hogy a német hatóságok tőle, mint menedékkérőtől 2015. november 7-én és december 14-én ujjlenyomatot vettek.⁵

16. E feltartóztatás, valamint az Eurodac adatbázis áttekintésének napján a pas-de-calais-i prefektus visszavétel iránti megkereséssel fordult a német hatóságokhoz. Ezzel egyidejűleg A. Hassan Németország részére történő átadásáról, és idegenrendészeti őrizetbe vételéről határozott.

17. A. Hassan, akit erről a határozatról ugyanezen a napon értesítettek, egyrészt vitatta az idegenrendészeti őrizetbe vételét a tribunal de grande instance de Lille (lille-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) kényszerintézkedéseket elrendelő bírāja előtt, másrészt pedig a kérdést előterjesztő bíróságtól a 2016. november 26-i határozat (a továbbiakban: az alapeljárásban megtámadott határozat) hatályon kívül helyezését kérte,⁶ amennyiben az elrendeli a Németország részére történő átadását.

18. 2016. november 29-i ítéletével a tribunal de grande instance de Lille (lille-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság) kényszerintézkedéseket elrendelő bírāja elrendelte az A. Hassanra vonatkozó őrizeti intézkedés visszavonását.

19. A. Hassan a hatályon kívül helyezésre irányuló keresetében többek között azt állítja, hogy az alapeljárásban megtámadott határozat sérti a „Dublin III” rendelet 26. cikkét, mivel ezt a határozatot még azelőtt hozták és azelőtt közltek vele, hogy a megkeresett állam – a jelen esetben a Németországi Szövetségi Köztársaság – kifejezetten vagy hallgatólagosan válaszolt volna a francia hatóságok megkeresésére. Ellenkérelmében a pas-de-calais-i prefektus azt állítja, hogy sem a

⁵ Az ügy irataiból kiderül, hogy az A. Hassan ujjlenyomat vételére vonatkozó hivatkozási szám jelzi azt a kategóriát, amelyre az ujjlenyomatvételt vonatkozik, jelen esetben az I. kategóriát, amely szerint „menedékkérő”.

⁶ E határozat kimondja, hogy „e napon visszavétel iránti megkereséssel fordultak [a] [német] hatóságokhoz, amelyek még nem közltek független módon beleegyezésüket az érintett személynek a területükre történő esetleges visszafogadásának időpontját és módját illetően”. A határozat 1. cikke kimondja, hogy „A. Hassan Franciaországban jogellenesen tartózkodó iraki állampolgárt át kell adni a német hatóságoknak”. Az átadásra vonatkozó intézkedést a Ceseda L. 742-3. cikke alapján fogadták el. Az idegenrendészeti őrizetet illetően, annak elfogadását a pas-de-calais-i prefektus azzal indokolta, hogy „az érintett személy nem jelent hatékony biztosítékot annak megelőzésére, hogy kivonja magát a [...] kitoloncolási intézkedés alól és nem hagyhatja el azonnal Franciaország területét, mivel a megkeresett tagállam hatóságainak beleegyezésére van szükség.” Ezen intézkedést a Ceseda L. 511-1. cikk III.,3. és az L. 551-1. cikk alapján fogadták el, noha a határozat azt is kimondja, hogy a „Dublin III” rendelet 28. cikkére tekintettel fennáll az érintett személy szökésének veszélye.

„Dublin III” rendelet 26. cikkével, sem pedig a Ceseda L. 742-3. cikkével nem ellentétes az, hogy az őrizetbe vételtől kezdődően átadásra vonatkozó határozatot hoz, és arról az érintett személyt értesíti, aki élhet az említett rendelet 27. cikkének megfelelően számára nyitva álló jogorvoslati lehetőségekkel. Az átadás mindenesetre nem hajtható végre mindaddig, amíg a megkeresett tagállam nem egyezik bele az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe.

20. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az alapeljárásban megtámadott határozatban az A. Hassan őrizetbe vételének elrendelése érdekében hivatkozott jogalap nem a „Dublin III” rendelet 28. cikke, hanem a Ceseda L. 551-1. és L. 561-2. cikke, és a pas-de-calais-i prefektus arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alkalmazandó nemzeti jogra tekintettel A. Hassan őrizetbe vétele érdekében szükségszerűen előzetesen átadásra vonatkozó határozatot kell hoznia, anélkül hogy meg kellene várni a megkeresett tagállam válaszát. Egy ilyen eljárás az illetékes francia hatóságok széles körben elterjedt gyakorlatának felelne meg.

21. E bíróság azt is hangsúlyozza, hogy egy ilyen gyakorlat érvényességére vonatkozóan eltérő az ítélkezési gyakorlat. Míg az átadásra vonatkozó előzetes határozatok jogszerűségét elbíráló egyes közigazgatási bíróságok hatályon kívül helyezték azokat a „Dublin III” rendelet 26. cikkének megsértése miatt,⁷ mások úgy vélték, hogy e cikkel nem ellentétes az, hogy a francia hatóságok egy határozatot azelőtt hoznak meg és az érintett személyt arról azelőtt értesítik, hogy a megkeresett tagállam válaszolna e hatóságoknak az átvételre, illetve visszavételre irányuló megkeresésével kapcsolatban.⁸

22. Végül a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ha a „Dublin III” rendelet 26. cikkének szó szerinti, valamint teleologikus értelmezése egyaránt olyan értelmezés irányába mutat, amely szerint átadásra vonatkozó határozatot a megkereső tagállam hatóságai csak a megkeresett tagállam kifejezett vagy hallgatóságos beleegyezését követően hozhatnak, és arról az érintett személyt csak ezt követően értesíthetik, egy ilyen határozat elfogadása és az érintett személlyel történő közlése nem akadályozza azt, hogy e személy az említett határozatot az illetékes bíróság előtt érdemben megtámadja a fenti rendelet 27. cikkében előírtaknak megfelelően. Emlékeztet arra, hogy e határozat mindenesetre nem hajtható végre a megkeresett tagállam válaszát megelőzően, és hatályon kívül helyezésre kerül abban az esetben, ha e tagállam nem egyezik bele a kérelmező átvételébe vagy visszavételébe.

23. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kiemeli, hogy A. Hassan nem nyújtott be menedékjog iránti kérelmet Franciaországban.

24. E körülmények között határozott úgy a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság), hogy az A. Hassan által benyújtott keresetre vonatkozó eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e a [„Dublin III”] rendelet 26. cikkének rendelkezéseivel az, hogy azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai, amely egy másik, a rendeletben meghatározott feltételek alapján felelős államnak tekintett tagállamhoz egy jogerősen még el nem bírált nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan, vagy pedig a[z említett] rendelet 18. cikke (1) bekezdésének c) vagy d) pontja szerinti más személy átvételére, illetve visszavételére irányuló megkeresést intéz, azelőtt hoznak átadásra vonatkozó határozatot, és arról az érintett személyt azelőtt értesítik, hogy a megkeresett állam ebbe az átvételbe, illetve visszavételbe beleegyezett volna?”

25. A Francia Köztársaság, Magyarország és az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket terjesztett elő.

7 A kérdést előterjesztő bíróság példaként említi a tribunal administratif de Rouen (roueni közigazgatási bíróság, Franciaország), 2016. szeptember 23-i 1603104. sz. ítéletét. Hivatkozik a tribunal de grande instance de Lille (lille-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság) kényszerintézkedéseket elrendelő bírójának 2016. november 10-i végzésére is.

8 A kérdést előterjesztő bíróság említi a tribunal administratif de Rouen (roueni közigazgatási bíróság) 2016. október 5-i 1603199. sz. és 2016. november 19-i 1603674. sz. ítéletét, valamint a tribunal de grande instance de Lille (lille-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság) 2016. augusztus 26-i 1606297. sz. és 2016. szeptember 23-i 1607048. sz. ítéletét.

Elemzés

Előzetes észrevételek

26. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálata előtt az alapeljárás ténybeli és jogi körülményeivel kapcsolatban két pontosításra van szükség.

27. Először is megjegyzem, hogy jóllehet, az Eurodac adatbázisban A. Hassan Németországban menedékkérőként jelenik meg, a Bíróság Hivatalához benyújtott alapügybeli iratok alapján úgy tűnik, hogy nem zárult le az arra irányuló eljárás, hogy e tagállamban hivatalosan menedékkérőként lehessen elismerni.⁹

28. Kétségtelen, hogy a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése igen széles körű szempontot fogalmaz meg azon időpont meghatározására, amelytől kezdődően a nemzetközi védelem iránti kérelmet egy tagállamban benyújtottnak kell tekinteni e rendelet 20. cikke (1) bekezdésének alkalmazása érdekében.¹⁰ Így e célból elegendő, hogy „ha a kérelmezője által előterjesztett formanyomtatvány, vagy a hatóságok által készített jelentés megérkezik az érintett tagállam illetékes hatóságához”. A. Hassan ügyében továbbá valószínűleg feltételezhető, hogy e feltételek teljesülnek, még akkor is, ha ez utóbbi nem nyújtott be Németországban menedékjog iránti hivatalos kérelmet,¹¹ figyelemmel különösen arra a tényre, hogy az Eurodac adatbázisban menedékkérőként jelölték meg e tagállamban.¹² Ugyanakkor sem az előzetes döntéshozatalra utaló határozat, sem pedig az alapeljárásban megtámadott határozat nem állapítja meg, hogy a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének mely pontján alapul a Németországi Szövetségi Köztársaságnak címzett, A. Hassan visszavételére irányuló kérelem.¹³

29. E körülmények között és tekintettel arra a tényre, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint nem fér kétség ahhoz, hogy a „Dublin III” rendelet alkalmazandó A. Hassan ügyében, és e tekintetben nem kérte a Bíróság álláspontját, a jelen indítvány szempontjából abból indulok ki, hogy A. Hassan helyzete a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdése b) pontjának hatálya alá tartozik (kérelmező, akinek a kérelme még elbírálás alatt áll és aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén) és a francia hatóságok a Németországi Szövetségi Köztársasághoz intézett visszavétel iránti kérelmet e rendelet 24. cikke alapján terjesztették elő (visszavétel iránti megkeresés benyújtása, ha nem nyújtottak be új kérelmet a megkereső tagállamban).

30. Másodszor, megjegyzem, hogy a jelen ügy tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtását követően a cour d’appel de Douai (douai-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) – amelyhez fellebbezést nyújtottak be a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság) azon ítéletével szemben, amely hatályon kívül helyezte a pas-de-calais-i prefektus által az alapeljárás tárgyát képező ügyszámhoz hasonló körülmények között hozott, átadásra vonatkozó előzetes határozatot –, a Conseil d’État-hoz (államtanács, Franciaország) több kérdést intézett, többek között az ilyen típusú határozatoknak a Ceseda L. 742-2. és L. 742-3. cikke tekintetében való jogszerűségéről. A Conseil d’État

9 A kérdést előterjesztő bíróság előtti keresetében A. Hassan pontosította, hogy „[m]enedékjogot kívánt kérni Németországban, de [soha nem] került sor a kérelme indokaira vonatkozó meghallgatásra”. A kereset egy másik részében azt állítja, hogy a pas-de-calais-i prefektus nem bizonyította, hogy [a] Németországi Szövetségi Köztársaság volt az első tagállam, ahol menedékjogot kért.

10 A „Dublin III” rendelet 20. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás azonnal kezdetét veszi, amint a nemzetközi védelem iránti kérelmet először benyújtják a tagállamhoz.

11 E tekintetben a 2017. július 26-i Mengesteab ítélet (C-670/16, EU:C:2017:587) 75–103. pontjára utalok, ahol a Bíróságnak már alkalma nyílt a „Dublin III” rendelet 20. cikkének értelmezésére a menedékjog iránti kérelem Németországban történő benyújtásának módjaira vonatkozóan.

12 A 603/2013 rendelet 9. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z egyes tagállamok a lehető leghamarabb, de legkésőbb a »Dublin III« rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától számított 72 órán belül ujjlenyomatot vesznek minden, a 14. életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy valamennyi ujjáról, és az e rendelet 11. cikke (1) bekezdésének b)–g) pontjában említett adatokkal együtt továbbítják a központi rendszerbe.”

13 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben arra szorítkozik, hogy elutasítja az A. Hassan által előterjesztett, az alapügyben megtámadott határozatra vonatkozó indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalapot mint megalapozatlant, azzal az indokkal, hogy nem határozza meg, hogy a „Dublin III” rendelet 18. cikk (1) bekezdésének mely pontja vonatkozik A. Hassan helyzetére.

(államtanács) 2017. július 19-én adott véleményét,¹⁴ amelyben ezzel kapcsolatban kimondta, hogy egy menedékkérő felelős tagállamnak történő átadásáról rendelkező határozatot „csak a megkeresett tagállam beleegyezését követően hozhatnak, és arról az érintett személyt csak ezt követően értesíthetik”. A Conseil d'État (államtanács) fellépése következtében tehát meg kellene szünnie az alapeljárásban szóban forgó közigazgatási gyakorlatnak,¹⁵ valamint a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott, ítélkezési gyakorlatot érintő eltéréseknek.

31. Érdemes egy utolsó, az alapeljárás körülményeitől elvonatkoztató bevezető megjegyzést tenni.

32. Ha a „Dublin III” rendeletet módosító, a dublini rendszer reformjáról szóló bizottsági rendeletre irányuló javaslat¹⁶ elfogadásra kerülne, a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elvesztené relevanciáját a visszavételi eljárások tekintetében. E javaslat 26. cikke ugyanis a visszavétel iránti kérelmeket „a visszavételi értesítésekkel” váltja fel, amelyek nem igényelnek választ a megkeresett tagállam részéről, hanem csupán egy kézhezvételi értesítést. E javaslat 27. cikke ennek megfelelően módosítja a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdését, amelynek szövege ezen túlmenően lényegében változatlan marad, és alkalmazási körét az átvételi eljárásokra korlátozza. A visszavételi eljárásokat illetően azonban az említett javaslat 27. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „az érintett személy tartózkodási helye szerinti tagállam indokolatlan késedelem nélkül írásban értesíti az érintett személyt a felelős tagállamnak történő átadásáról szóló határozatról”.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

33. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság) lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével ellentétes-e az, ha valamely tagállam illetékes hatósága – a „Dublin III” rendelet rendelkezéseinek alkalmazásával – azon tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozatot hoz, és arról értesíti a nemzetközi védelmet kérelmezőt, amelyről úgy ítéli meg, hogy a kérelme megvizsgálásáért felelős, azt megelőzően, hogy ez utóbbi állam kifejezett vagy hallgatóságos beleegyezését adná a kérelmező átvételéhez vagy visszavételéhez.

34. A Bírósághoz észrevételeket előterjesztő valamennyi érintett úgy véli, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdése első mondatának szó szerinti értelmezése alapján az a következtetés vonható le, hogy a felelős tagállam részére történő átadásra vonatkozó határozatról csak azt követően lehet értesíteni az érintett személyt, hogy ezen állam kifejezetten vagy hallgatóságosan beleegyezett az átvételébe vagy visszavételébe.

35. Én is osztom ezt az álláspontot. E rendelkezés szövege egyértelmű. Szinte valamennyi nyelvi változat feltételes vagy időhatározói mellékmondatot bevezető kötőszót használ,¹⁷ amely egyértelműen jelzi egy pontos eljárási és időrendi sorrend felállítását egyrészt a megkeresett tagállam beleegyezése, másrészt pedig az érintett személynek az átadást elrendelő határozatról történő értesítése között. A megkereső tagállam csak akkor küld ilyen értesítést, *ha* (és szükségképpen *azt követően, hogy*) a felelős tagállam kedvező választ adott az átvétel vagy visszavétel iránti kérelemre, vagy ha egy ilyen válaszadásra biztosított határidő lejárt, amelyből a hallgatóságos beleegyezés megállapítható.

14 408919. sz. vélemény (ECLI:FR:CECHR:2017:408919.20170719).

15 Írásbeli észrevételeiben a Francia Köztársaság hangsúlyozni kívánja, hogy még ha ez bevett gyakorlat is egyes prefektusi hatóságoknál, a francia központi közigazgatási hatóság ezt nem osztja.

16 Hivatkozás a jelen indítvány 2. lábjegyzetében.

17 Ilyen kötőszó – amelynek jelentése francia nyelven az esettől függően az „amikor (lorsque)”, „mikor (quand)”, „abban az esetben, ha (dans le cas où)”, „ha (si)”, „amennyiben (dans la mesure où)” kifejezéseknek felel meg – alkalmazására kerül sor a következő nyelvi változatokban: bolgár („koraro”), cseh („pokud”), dán („når”), észt („kui”), ír („i gcás ina”), görög („órav”), spanyol („cuando”), horvát („kada”), olasz („quando”), lett („ja”), litván („Jei”), magyar („amennyiben”), máltai („meta”), holland („wanneer”), lengyel („w przypadku gdy”), portugál („caso”), román („atunci când”), szlovén („kadar se”), szlovák („ked”), finn („jos”), svéd („om”) és angol („where”). A német nyelvi változatban a mondat szerkezet fejezi ki a két aktus időbeli egymásutánosságát.

36. A „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdése első mondatának megfogalmazása egyébiránt tükrözi az uniós jogalkotó célját, amint az e rendelet előkészítő munkálataiból is kitűnik. Így a „Dublin II” rendelet átdolgozására irányuló eredeti bizottsági javaslat,¹⁸ amely a „Dublin III” rendelet elfogadásához vezetett¹⁹ (a továbbiakban: bizottsági rendeletre irányuló javaslat), említette azt a követelményt, hogy „tovább kell pontosítani” az érintett személynek az átadásra vonatkozó határozatról történő értesítését szabályozó eljárást. Az e javaslatot kísérő, a Bizottság szolgálatai által készített dokumentum jelezte, hogy az elvégzendő pontosítások „e tájékoztatás *időpontját*, formáját és tartalmát”²⁰ érintik. Ezen iránymutatásoknak megfelelően az említett javaslat 25. cikkének (1) bekezdése egységes értesítési eljárást határozott meg – a nemzetközi védelmet kérelmező átvételére és visszavételére is kiterjedően –,²¹ amelynek tárgya az érintett személy felelős tagállamnak történő „átadására vonatkozó határozat”²². E cikk megszövegezése szinte azonos a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének első mondatával és a jogalkotási folyamat során csak kisebb módosításokon esett át.²³

37. Annak ellenére, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdése első mondatának megfogalmazása egyértelmű, írásbeli észrevételeiben a Bizottság azt javasolja, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre annak megállapításával válaszoljon, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az átadásra vonatkozó előzetes határozat meghozatala és az arról történő értesítés. Ez a megoldás véleménye szerint összhangban van a „Dublin III” rendelet elsődleges céljával – amely a felelős tagállam meghatározását lehetővé tevő hatékony módszer kialakítása, megakadályozva a menedékkérők másodlagos mozgását –, és nem sérti az érintett személyek jogait.

38. E tekintetben azonnal megjegyzem, hogy – bár nem e rendelkezés értelmezésére vonatkozó kérdés kapcsán – egy nemrégiben, a jelen indítvány tárgyát képező ügy írásbeli szakaszát követően hozott ítéletben a Bíróság már kimondta, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése alapján az átadásra vonatkozó határozatról *csak* azután *lehet értesíteni* az érintett személyt, hogy a megkeresett tagállam beleegyezik e személy átvételébe vagy visszavételébe.²⁴ Úgy tűnik tehát, hogy a Bizottság által javasolt értelmezést a Bíróság már elutasította.

39. Ettől függetlenül mindenesetre ezen értelmezés nem meggyőző számomra, először is egy módszertani szempontból.

40. Igaz, hogy amint arra a Bizottság emlékeztet, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezésekor nemcsak annak kifejezéseit, hanem szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi.²⁵ Ugyanakkor kétlem, hogy a rendszertani vagy teleologikus érvelés igénybevétele azt eredményezhetné,

18 Hivatkozás a jelen indítvány 2. lágjegyzetében.

19 Lásd az egy harmadik ország állampolgára, illetve hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanács rendeletre (átdolgozás) irányuló javaslatot (COM(2008) 820 végleges).

20 SEC(2008) 2962. sz. dokumentum, 2008. december 3., csak az angol nyelvi változat áll rendelkezésre, lásd az „Effective right to remedy” (jogorvoslathoz való hatékony jog) szakasz 1. pontját, amelyben szerepel az összes opció esetében előírt további követelmény, miszerint „further specify the procedure for notification of transfer decisions to asylum-seekers, in particular as regards the time, form and content of such notifications” („tovább kell pontosítani a menedékkérők értesítési eljárását az átadásról szóló határozatok vonatkozásában, különösen az ilyen értesítések idejét, formáját és tartalmát illetően”). Lásd még ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 49. pont).

21 Ebben az értelemben a rendeletre irányuló bizottsági javaslat 25. cikke (1) bekezdésének célja az volt, hogy felváltsa a „Dublin II” rendelet 19. cikkének (1) bekezdését (az átvétel tekintetében), és 20. cikke (1) bekezdésének e) pontját (a visszavétel tekintetében).

22 Az „átadásra vonatkozó határozat” kifejezés nem szerepel a „Dublin II” rendeletben, amelynek 19. cikkének (1) bekezdése kimondta, hogy a megkeresett tagállam beleegyezését követően az a tagállam, amelyben a menedékjog iránti kérelmet benyújtották, értesíti a kérelmezőt „arról a határozatról, hogy nem vizsgálja meg a kérelmét, valamint a kérelmező felelős tagállamnak történő átadására vonatkozó kötelezettségéről”. Ugyanezen rendelet 20. cikke (1) bekezdésének e) pontja előírta, hogy „a megkereső tagállam értesíti a menedékkérőt arról a határozatról, hogy a felelős tagállam visszaveszi”, annak pontosítása nélkül, hogy ezen értesítést mikor kell megtenni.

23 Lásd az Európai Parlamentnek a rendeletre irányuló bizottsági javaslatra vonatkozó jelentését, A6-0284/2009., 2009. április 29., 18. o.

24 2017. július 26-i A. S. ítélet (C-490/16, EU:C:2017:585, 33. és 60. pont).

25 Lásd ebben az értelemben többek között: 2017. március 15-i Al Chodort ítélet (C-528/15, EU:C:2017:213, 30. pont).

hogyan egy ilyen rendelkezéshez gyökeresen eltérő, ha nem ellentétes jelentés társul, ahhoz képest, mint amely a világos megszővegezéséből következik, még akkor is, ha egy ilyen művelet, természeténél fogva olyan eredményre vezet, amely összhangban áll azon jogi aktus céljaival, amelynek az említett rendelkezés a részét képezi.

41. Továbbá a Bizottság hivatkozásával ellentétben úgy vélem, hogy a rendszertani és a teleologikus értelmezés erősíti a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdése első mondatának egyértelmű szövegéből következő értelmezést.

42. Először is, jöllehet a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (5) bekezdéséből kitűnik, hogy a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás csak akkor zárul le, ha a kérelmezőt átadták ezen államnak, a rendelet VI. fejezetének II. és III. szakasza meghatározza az „átvétel iránti megkeresésekre” és a „visszavétel iránti megkeresésekre” alkalmazandó eljárásokat, amelyek e folyamat belső szakaszaiként jelennek meg. Márpedig ezen eljárások átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés benyújtásával indulnak – az a tagállam nyújtja be, amelyben nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be (az említett rendelet 21. cikke), vagy az a tagállam, amelyben az ugyanezen rendelet 18. cikke (1) bekezdésének b), c) vagy d) pontjában említett személy új nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be (ugyanezen rendelet 23. cikke), vagy amelynek területén e személy tartózkodik (ugyanezen rendelet 24. cikke) – azon tagállamnak címezve, amelyet felelősnek tekintenek, és kizárólag ezen állam kifejezett vagy hallgatóságos válaszával zárulnak. Csak ezen eljárások befejeződését követően lehet a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás utolsó szakaszára áttérni, nevezetesen az érintett személy átadására (ugyanezen rendelet 29. cikke), amelyet nem lehet megkezdeni, mielőtt az átadásra vonatkozó határozat elleni fellebbezést vagy felülvizsgálatot jogerősen el nem bírálták, ha az halasztó hatályú. A „Dublin III” rendelet ugyanezen VI. fejezetének a 26. cikket magában foglaló IV. szakasza a fent leírt eljárásoknak szentelt szakaszok után és a VI. szakasz előtt helyezkedik el. E fejezet rendszerében az átadásra vonatkozó határozatról szóló értesítés (az említett rendelet 26. cikke), valamint a jogorvoslati jog gyakorlása (az említett rendelet 27. cikke) a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás (lehetséges) szakaszai, amelyekre csak *akkor* kerül sor, *ha* az ugyanezen fejezet II. és III. szakaszában leírt eljárások a megkeresett tagállam kifejezett vagy hallgatóságos beleegyezésével zárulnak.

43. Másodszor, az ilyen rendszerszintű értelmezést megerősíti az uniós jogalkotó által használt fogalmak elemzése. Míg a „Dublin III” rendelet 22. és 25. cikke a „megkeresett tagállam” kifejezést használja azon tagállam jelölésére, amelyhez átvétel vagy visszavétel iránti megkeresést intéztek, és amelyre még nem válaszolt, az említett rendelet 26. cikke a „felelős tagállam” kifejezést használja azon tagállam jelölésére, amelynek az érintett személy átadását előirányozták. Ez a terminológiai eltérés egyértelműen jelzi a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárásban egy későbbi eljárási szakaszra történő áttérést a „Dublin III” rendelet VI. fejezetének II. és III. szakaszában leírtakhoz viszonyítva, amely akkor következik be, amikor a megkeresett tagállam beleegyezik az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe.

44. Harmadszor, emlékeztetek arra, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (2) bekezdésének első albekezdése pontosítja, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett átadásra vonatkozó határozatnak tartalmaznia kell többek között „az átadás lebonyolításának határidejét, emellett szükség esetén információt kell nyújtania arról a helyről és arról az időpontról, ahol és amikor az érintett személynek meg kell jelennie, ha a felelős tagállamba való utazásáról maga gondoskodik”. Mivel ezen információk egyrészt attól az időponttól függnek, amikor a megkeresett tagállam hallgatóságosan vagy kifejezetten beleegyezett az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe, másrészt pedig e válasz tartalmától (ha az kifejezett), a „Dublin III” rendelet 26. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében foglalt pontosítás e cikk (1) bekezdésének olyan értelmezését erősíti, amely szerint az átadásra vonatkozó határozatról kizárólag akkor lehet értesítést küldeni, ha a megkereső tagállam megkapta a megkeresett tagállam beleegyezését.

45. Negyedszer, a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamok az e rendelkezés a)-c) pontjában foglalt három lehetőség közül valamelyiket fogadják el annak érdekében, hogy biztosítsák az átadásra vonatkozó határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem automatikus felfüggesztő hatályát, vagy biztosítsák, hogy az érintett személy kérelmezhesse az ilyen határozat végrehajtásának felfüggesztését. Ugyanezen cikk (4) bekezdése a tagállamok számára lehetőséget ad annak előírására, hogy az illetékes hatóságok hivatalból dönthessenek e felfüggesztésről. Márpedig e rendelkezések feltételezik, hogy az átadásra vonatkozó határozat azonnal végrehajtható, ami nem áll fenn az átadásra vonatkozó előzetes határozat esetén.²⁶

46. Ötödször, jóllehet az, hogy az átadásra vonatkozó határozatról történő értesítésre azelőtt kerül sor, hogy a megkeresett tagállam beleegyezett volna az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe, nem akadályozza, hogy ez utóbbi fellebbezést (vagy felülvizsgálati kérelmet) nyújtson be a határozattal szemben a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése alapján, meg kell azonban vizsgálni azt a kérdést, hogy ez a körülmény nem korlátozza-e ezen jogorvoslat hatályát, amint azt e rendelet (19) preambulumbekzdése kifejti, amely alapján e jogorvoslatnak biztosítania kell e rendelet helyes alkalmazásának ellenőrzését.²⁷

47. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a Bíróság óvott a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogorvoslati jog terjedelmének megszorító értelmezésétől. Az ilyen értelmezés ugyanis megakadályozhatná – az említett rendelet (9) preambulumbekzdésében kimondott – a dublini rendszer keretében a kérelmezőknek nyújtott védelem javítására irányuló célkitűzés megvalósítását.²⁸ Márpedig arra kötelezni az érintett személyt, hogy olyan határozat ellen nyújtson be fellebbezést, amely nem tartalmaz minden, annak vizsgálatához szükséges információt, hogy a „Dublin III” rendelet rendelkezéseit helyesen alkalmazták-e az átadás végrehajthatóságához, valójában a jogorvoslati joga terjedelmének korlátozását jelentené.

48. Pontosabban, amennyiben a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdése első mondatának egyértelmű szövegével ellentétben úgy kellene gondolni, hogy az „átadásra vonatkozó határozat” fogalma e rendelkezés alkalmazásában magában foglalja az átadásra vonatkozó előzetes határozatokat, ez azt jelentené, hogy a megkereső tagállamot terhelő értesítési kötelezettség nem terjed ki szükségszerűen az olyan tényezőkre, mint a megkeresett tagállam válaszában időpontja vagy tartalma, amikor e válasz kifejezett. Így lehet, hogy e tényezőket soha nem közlik az érintett személlyel. Ebben az esetben, mint azokban is, amelyekben ezek közlésére azt követően kerül sor, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem tárgyában határozatot hoztak – amely gyakran előfordul, tekintettel az ilyen típusú eljárásokban előforduló rendkívül rövid határidőkre –, az érintett személynek nem lenne semmilyen lehetősége arra, hogy vitassa a megkeresett tagállam válaszában foglaltakat azon indokokat

26 Bár a „Dublin III” rendelet kifejezetten nem tiltja egy harmadik országbeli állampolgárnak a megkeresett tagállam részére történő átadását azt megelőzően, hogy ez utóbbi beleegyezett annak átvételébe vagy visszavételébe, a tagállamok ilyen átadásra vonatkozó feljogosítása meghíúsítaná a „Dublin III” rendelet által létrehozott rendszer egyértelműségét és hatékonyságát. Amint azt a Bíróság kimondta, e rendelet alkalmazása lényegében az e rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján kijelölt felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás lefolytatásán alapul (2016. június 7-i Ghezl bash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 41. pont; 2016. június 7-i Karim ítélet, C-155/15, EU:C:2016:410, 23. pont). Az ilyen eljárások keretében az átvételre és a visszavételre vonatkozó eljárásokat „kötelezően azon szabályokkal összhangban kell lefolytatni, amelyeket az említett rendelet VI. fejezete tartalmaz” (2017. július 26-i Mengesteab ítélet, C-670/16, EU:C:2017:587, 49. pont). Márpedig e szabályok egy különböző, egymás követő szakaszokból álló eljárás részleteit írják le, és egy olyan átadás, amelyre a korábbi eljárási szakaszok lezárulta *előtt* kerül sor, nem egyeztethető össze azokkal. Egyébiránt irányú értelmezést adott a Bíróság a 2017. július 26-i A. S. ítéletben (C-490/16, EU:C:2017:585), amelynek 50. pontjában kimondta, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (2) bekezdése „az átadásra vonatkozó határozat végrehajtására vonatkozik, és csak akkor alkalmazható, amikor az átadás elve teljesül, vagyis leghamarabb akkor, amikor a megkeresett tagállam elfogadta az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresést”.

27 Lásd: 2016. június 7-i Ghezl bash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 40. pont); 2017. július 26-i Mengesteab ítélet (C-670/16, EU:C:2017:587, 43. pont). Lásd: 2016. június 7-i Karim ítélet is (C-155/15, EU:C:2016:410, 22. pont).

28 Lásd: 2016. június 7-i Ghezl bash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 53. pont).

illetően, amelyek az átvétel vagy visszavétel iránti kérelem elfogadásához vezettek,²⁹ sem annak ellenőrzésére – ha nincs halasztó hatály – hogy az átadás végrehajtására a „Dublin III” rendelet rendelkezéseinek betartásával kerül-e sor. Végezetül az érintett személynek nem lenne lehetősége ellenőrizni, hogy az átadását – az esettől függően – a „Dublin III” rendelet 28. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésében vagy 29. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt határidőben hajtják-e végre,³⁰ és hogy ennél fogva az a tagállam, amelynek átadják, továbbra is felelős-e a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért az említett rendelet 28. cikke (3) bekezdésének negyedik albekezdésében vagy a 29. cikke (2) bekezdésében foglaltak alapján. Mindazonáltal, bár az alapeljárásból eltérő körülmények között, a Bíróság a 2017. október 25-i Shiri ítéletben (C-201/16, EU:C:2017:805, 44. pont) kimondta, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezőnek tudnia kell rendelkezni olyan hatékony és gyors jogorvoslattal, amely lehetővé teszi számára, hogy a „Dublin III” rendelet 29. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott hat hónapos határidő lejártára hivatkozzon.³¹ Ilyen jog azonban a fent leírt körülmények között nem biztosított.

49. Hatodsorban – amint arra a Bizottság rámutat –, habár annak megengedése, hogy a megkereső tagállam az átadásra vonatkozó határozatról a megkeresett tagállam válaszában bevétele nélkül értesítsen, kétségtelenül összhangban lenne a „Dublin III” rendelet (5) preambulumbekzdésében említett, a menedékjog iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal célkitűzésével, emlékeztetek arra, hogy a Bíróság a „Dublin II” rendelet kapcsán már kimondta, hogy az uniós jogalkotónak nem állt szándékában, hogy feláldozza a menedékkérők bírói jogvédelmét a gyorsaság követelménye érdekében.³² E megállapítás a Bíróság szerint *a fortiori* érvényes a „Dublin III” rendelet esetében, mivel az uniós jogalkotó e rendelettel érezhetően továbbfejlesztette a dublini rendszer keretében a menedékkérőknek biztosított eljárási garanciákat.³³ Ezenkívül rá kell mutatni, hogy a „Dublin III” rendelet 22. és 25. cikke értelmében a megkeresett tagállam kifejezett vagy hallgatóságos beleegyezése megvárásának kötelezettsége legfeljebb az átadásra vonatkozó határozatról történő értesítés – átvétel iránti megkeresés esetén két hónapos, visszavétel iránti megkeresés esetén egy hónapos – késedelmet vonná maga után.

50. A fenti okokra tekintettel úgy vélem, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének első mondatát úgy kell értelmezni, hogy az megtiltja, hogy a megkereső tagállam azt megelőzően értesítse az érintett személyt a megkeresett tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozatáról, hogy ez utóbbi kifejezett vagy hallgatóságos beleegyezését adná az ilyen átadáshoz.

29 Igaz, hogy az ilyen információkat – amelyeket közölni kell az átadásra vonatkozó határozat címzettjével, a hatékony jogorvoslathoz való jog biztosítása érdekében – inkább az átvétel, semmint a visszavétel iránti megkeresésre adott válasz tartalmazza, nevezetesen az alapeljárás tárgyától eltérő esetekben. Az első típusú megkeresés feldolgozása során a megkeresett tagállam ugyanis köteles kimerítően és tárgyilagosan ellenőrizni, hogy felelős-e a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért, figyelembe véve a közvetlenül vagy közvetve rendelkezésére álló valamennyi információt, tehát a megkereső tagállam által nem ismert információkat is (lásd: a 343/2003/EK rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet). Mindazonáltal véleményem szerint nem lehet a „Dublin III” rendelet 26. cikke (1) bekezdésének első mondatát és az értesítési kötelezettség terjedelmét attól eltérően értelmezni, mint amelyet e cikk az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés típusától függően előír, amelyet a felelős tagállamot meghatározó tagállam nyújtott be.

30 Ez a határidő hat hét azt követően, hogy a megkeresett tagállam hallgatóságosan vagy kifejezetten elfogadta az érintett személy átvétele vagy visszavétele iránti megkeresést, vagy hat hét azt követően, hogy a fellebbezés vagy felülvizsgálat már nem bír halasztó hatállyal, amikor az érintett személy e két esemény valamelyikének bekövetkezése időpontjában őrizetben van (a „Dublin III” rendelet 28. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdése, amelyet a 2017. szeptember 13-i Khir Amayry ítélet értelmezett, C-60/16, EU:C:2017:675, 39. és 54. pont). Más esetekben ez a határidő a fent említett események valamelyikétől kezdődően hat hónap.

31 Mellékesen megjegyzem, hogy a „Dublin III” rendeletet módosító rendeletre irányuló javaslat előírja a felelősség megkereső tagállamra történő áthárítása rendszerének megszüntetését abban az esetben, ha ez utóbbi nem tartja be az átadás lebonyolítására előírt határidőket.

32 Lásd ebben az értelemben: 2009. január 29-i Petrosian ítélet (C-19/08, EU:C:2009:41, 48. pont).

33 Lásd: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet (C-63/15, EU:C:2016:409, 57. pont).

51. Mivel ezen „előzetes értesítés” lehetőségét kizártuk, az a kérdés, hogy egy ilyen átadásra vonatkozó határozatot el lehet-e *fogadni* a megkeresett tagállam beleegyezését megelőzően, természetesen nem bír semmilyen gyakorlati jelentőséggel. Mivel a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerinti jogorvoslatok benyújtására előírt határidők csak akkor kezdődnek, ha e határozatot az érintett személlyel közölték, annak „előzetes” meghozatala nem csökkenti lényegesen az átvételi vagy visszavételi eljárás idejét és ennél fogva a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal Bizottság által hivatkozott célját illetően semleges marad.

52. Mindemellett megjegyzem, hogy – bár a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése kifejezetten csak az átadásra vonatkozó határozatról történő értesítést említi, és nem annak elfogadását –, a „Dublin III” rendelet 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése úgy jelöli meg e rendelet 26. cikkének (1) bekezdését, mint amely a felelős tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozat *meghozatalának* alapja.³⁴ Márpedig a jelen indítvány 42–45. pontjában kifejtettekkel lényegében azonos rendszertani érvekből az következik, hogy nem lehet úgy értelmezni e rendelkezést, mint amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok az átadásról azt megelőzően *hosszanak határozatot*, hogy a megkeresett tagállam beleegyezett volna az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe. Épp ellenkezőleg, ezek az érvek arra engednek következtetni, hogy a megkeresett tagállamnak az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe történő beleegyezését megelőzően nem valósul meg valamennyi olyan tényező, amely szükséges ahhoz, hogy a megkereső tagállam a „Dublin III” rendelet által megállapított eljárásokkal összhangban fogadhasson el a megkeresett tagállamba történő átadásra vonatkozó határozatot.

53. Ezért úgy vélem, hogy a „Dublin III” rendelet 26. cikkének (1) bekezdése nem teszi lehetővé a megkeresett tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozatnak sem az elfogadását, sem az arról történő értesítést azt megelőzően, hogy ez utóbbi állam hallgatólagos vagy kifejezett beleegyezését adná az érintett személy átvételébe vagy visszavételébe.

54. Befejezésképp még pontosítani kell – tekintettel az átadásra vonatkozó előzetes határozatok francia hatóságok általi elfogadásának gyakorlatára –, hogy a „Dublin III” rendelet 28. cikkével nem ellentétes, hogy az érintett személyt őrizetbe vegyék az átadásáról történő döntésig, ha az ilyen intézkedés meghozatalához e rendelkezés által előírt valamennyi feltétel teljesül.³⁵ Az átadásra vonatkozó határozat meghozatala előtt az őrizeti intézkedések foganatosításának tilalma tehát egyedül a francia jogból ered, és nem az uniós jogból.³⁶

Véggövetkeztetés

55. A fenti megfontolások összességére tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a tribunal administratif de Lille (lille-i közigazgatási bíróság, Franciaország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést a következőképpen válaszolja meg:

Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével ellentétes, hogy azon tagállam, amely átvétel vagy visszavétel iránti megkereséssel fordult az általa az ilyen megvizsgálásért felelősnek

34 Mellékesen megjegyzem, hogy a „Dublin III” rendeletet módosító rendeletre irányuló javaslat módosítani kívánja a rendelet 5. cikkének fent említett bekezdéseit, az átadásra vonatkozó határozatra történő valamennyi utalás kiiktatása révén.

35 A „Dublin III” rendeletet módosító rendeletre irányuló javaslat előírta, hogy az őrizetet csak attól az időponttól kezdődően lehet alkalmazni, amikor a felelős tagállam részére történő átadására vonatkozó határozatról értesítették az érintett személyt (27. cikk (4) bekezdés), de a „Dublin III” rendelet elfogadására vonatkozó eljárás során e rendelkezést módosították.

36 E tekintetben megemlítem, hogy a Conseil d'État (államtanács) a jelen indítvány 30. pontjában hivatkozott 2017. július 19-i véleményében megerősítette, hogy a Ceseda L. 742-2. cikke nem teszi lehetővé idegenrendészeti őrizetre vonatkozó határozat elfogadását a Ceseda L. 551-1. cikke alapján az átadásra vonatkozó határozat elfogadását (és az arról történő értesítést) megelőzően.

tekintett tagállamhoz e rendelet 21., 23. és 24. cikke alapján, a megkeresett tagállamnak történő átadásra vonatkozó határozatot fogadjon el, és arról értesítse az érintett személyt azt megelőzően, hogy a megkeresett tagállam beleegyezett volna e személy átvételébe vagy visszavételébe.